

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ

ผู้วิจัย

เอี่ยมพร หลินเจริญ

สิริศักดิ์ อาจวิชัย

ภีรภา จันท์อินทร์

ได้รับทุนอุดหนุนในการทำวิจัย

จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ในโรงเรียนที่มีคะแนน O-NET ต่ำ ใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด พิษณุโลก จังหวัดสุโขทัยและจังหวัดนครสวรรค์ แบ่งตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ในเมืองและนอกเมือง โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม สามารถสรุปผลการวิจัยได้ 9 ประเด็นโดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้

1. การเห็นความสำคัญของการสอบ O-NET

1.1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังให้ความสำคัญต่อการสอบน้อย เนื่องจากยังไม่รู้ว่าจะนำผลจากการสอบไปใช้ทำอะไร เมื่อไหร่

1.2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สามารถจำแนกนักเรียนออกได้ 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่ได้โควตาโดยตรงจากมหาวิทยาลัย 2) กลุ่มไม่เรียนต่อในมหาวิทยาลัย 3) กลุ่มที่ได้โควตาโดยตรงจากมหาวิทยาลัยแต่ยังไม่พอใจกับคณะ สาขาที่ได้ ซึ่งในกลุ่มสุดท้ายจะให้ความสำคัญต่อการสอบ O-NET มากกว่ากลุ่มที่ 1 และ 2 จะมีการเตรียมตัว มีความสนใจและตั้งใจสอบมากเป็นพิเศษ ส่วนในกลุ่มที่ 1 และ 2 นั้นการสอบ O-NET เป็นเพียงเพื่อให้จบตามกระบวนการเท่านั้นไม่มีการเตรียมตัวและตั้งใจสอบ

2. นโยบายของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพวิชาการ ในโรงเรียนมัธยม ศึกษาส่วนใหญ่ผู้บริหารมุ่งเน้นที่จะให้ มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นกับความพร้อมของโรงเรียนและบุคลากร อย่างไรก็ตามในการจัดการเรียนการสอนผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จะดำเนินตามนโยบายของกระทรวงที่มุ่งเน้นให้เกิดความเสมอภาค นักเรียนทุกคนได้รับความรู้อย่างทั่วถึง ไม่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่ตัวบุคคลเพื่อที่จะทำให้มีผลการสอบ O-NET ที่สูงขึ้นอย่างเดียว

3. สภาพแวดล้อมของโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่นอกเมืองจะมีการแข่งขันทางด้านวิชาการ และมีความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ ในการเรียนน้อย ส่งผลให้คะแนน O-NET ต่ำเมื่อเทียบกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมืองที่มีการแข่งขันทางด้านวิชาการสูงตัวบ่อน (นักเรียน) ของโรงเรียนส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 90 จะมีนักเรียนที่มีความตั้งใจ กระตือรือร้น และให้ความสำคัญกับการสอบ O-NET มาก จึงส่งผลให้ ผลการสอบ O-NET ในโรงเรียนนั้นสูงจนเป็นที่น่าพอใจของคณะครูในโรงเรียน

4. การเข้าถึงข้อมูลของครูยังมีน้อย โรงเรียนบางแห่งที่นักเรียน มีคะแนน O-NET ต่ำ ไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบ บางโรงเรียนมีปัญหาเรื่องอินเทอร์เน็ตที่ไม่สามารถใช้งานได้อย่างสะดวกรวดเร็วหรือแม้แต่ครูบางคนมีปัญหาเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูล

5. พฤติกรรมการสอนของครู ครูส่วนใหญ่พยายามคิดหาวิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้เกิดทักษะในการเรียน แต่พบว่า ยังมีครูที่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย มุ่งเน้นให้เด็กท่องจำ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นครูเป็นสำคัญมากกว่าการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในรายวิชาที่ต่างกันครูก็จะมีเทคนิคการสอนที่แตกต่างกันออกไป แต่ที่เป็นปัญหาทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไม่ดีขึ้นหรือคะแนนสอบ O-NET ต่ำ อาจจะเป็นเนื่องจากความพร้อมของนักเรียน ความพร้อมของโรงเรียนทางด้านสื่ออุปกรณ์ ความเพียงพอทางด้านบุคลากร โดยเฉพาะโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กอยู่นอกเมืองจะประสบปัญหาดังกล่าวมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ในเมือง

6. ระดับความยากของข้อสอบ พบว่ามีความคิดเห็นที่หลากหลาย โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าข้อสอบ O-NET มีความยากง่ายแตกต่างกันไป วิชาที่นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่ายากมากคือ วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาคณิตศาสตร์ รวมถึงข้อสอบที่ออกในแนวคิดวิเคราะห์ซึ่ง ก็ตรงกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีความเห็นว่าข้อสอบค่อนข้างยากเกินกว่าที่นักเรียนจะสามารถทำได้

7. ช่วงเวลาในการสอบและการแจ้งผลการสอบล่าช้า ทำให้เด็กไม่เห็นความสำคัญ นอกจากนี้การแจ้งผลการสอบที่ล่าช้า ทำให้ผู้บริหารและครูไม่สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับกับนักเรียนเพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาได้ทันทั่วถึง

8. คุณวุฒิของครูไม่ตรงตามสาระการสอน/ครูไม่ครบตามกลุ่มสาระ ในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางหลายแห่งที่นักเรียนมีคะแนนการสอบ O-NET ต่ำ พบว่ามีจำนวนครูไม่พอเพียงในบางกลุ่มสาระ ผู้บริหารต้องแก้ไขโดยการนำครูในกลุ่มสาระอื่นไปสอนในกลุ่มสาระที่ครูขาด ทำให้คุณวุฒิของครูไม่ตรงตามสาระ การสอน ส่งผลถึงคุณภาพการสอนของครู ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ดีขึ้น

9. ภาระงานของครูมีมาก โรงเรียนหลายแห่งครูมีงานอื่นๆ เช่น งานพัสดุ งานการเงิน งานธุรการ รวมถึงงานโครงการพิเศษของโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นโครงการอาหารกลางวัน โครงการที่ทำร่วมกับชุมชน ซึ่งเป็นงานที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมจากงานการสอนทำให้ครูมีเวลาในการเตรียมการสอนน้อยลง ไม่สามารถสอนได้เต็มที่ จึงส่งผลให้คะแนน O-NET ของนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าวต่ำลงไปด้วย

ข้อเสนอแนะในการพัฒนา

1. ควรมีนโยบายในการนำคะแนนผลการสอบ O-NET มาใช้ประโยชน์ให้มาก เพื่อให้ นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการสอบ O-NET เช่น การนำคะแนนการสอบ O-NET มาใช้ในการพิจารณาการจบช่วงชั้นที่ 2 และ 4 ซึ่งจะช่วยให้เด็กเห็นความสำคัญมากขึ้น

2. ควรกำหนด ช่วงเวลาในการสอบและการแจ้งผลการสอบ O-NET ให้เร็วขึ้น เพื่อที่จะทำให้ สถานศึกษาต่าง ๆ สามารถ นำผลการสอบ O-NET ไปใช้เป็นข้อมูล ย้อนกลับ สำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนา นักเรียนได้ และใช้ประกอบการพิจารณาการ สอบเข้าศึกษาต่อได้อย่างแท้จริง อันจะส่งผลให้ สถานศึกษา ตลอดจนตัวนักเรียน ตระหนักถึง ความสำคัญของการสอบ O-NET มากขึ้น

3. สำนักทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) ควรหาแนวทางในการแจ้งผลการสอบให้ ครูผู้สอนสามารถทราบผลการสอบของนักเรียนที่ครูสอนเพื่อ ที่จะได้นำผลการสอบ ไปเป็นข้อมูล ย้อนกลับ สำหรับการพิจารณาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนา นักเรียนของตนเองได้ทันเวลา

4. ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสอบ O-NET โดยใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ทางสื่อที่สามารถทำให้ครู นักเรียนและผู้ปกครอง สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ มากขึ้น เช่น ทางวิทยุ ทางโทรทัศน์

5. ในการดำเนินการออกข้อสอบควรมีการนำครูในโรงเรียนต่าง ๆ ไปร่วมกันพิจารณาออก ข้อสอบ หรือควรมีข้อสอบประจำภูมิภาคต่าง เพื่อลดความได้เปรียบเสียเปรียบของนักเรียน